

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző: *Szalkai Sándor*

Cím: *Fia született...*

Forrás: *Kelemenbány*

(Hely)

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

323.28

Hely

Idő

"1956"

Személy

Helyszám

1956 november első hetében történt, Budapesten. Ezekben a napokban zúzták szét a fegyveres ellenforradalmi bandákat testvéri szovjet segítséggel a magyar nép legjobbjai...

*

Iván bácsi — csak így hívták őt az alakulatnál. Pedig egyáltalán nem volt még „bácsi” korban a szovjet páncélautós osztag parancsnoka. Úgy 32 esztendősen lehetett. Váll-lapján alezredesi rendfokozatot mutattak a csillagok. De olyan, szinte már apai szeretettel viselte gondját embereinek, olyannyira szívvel, lélekkel igyekezett segíteni minden gondjukon-bajukon, hogy még a nála idősebb bosztottjai is szinte második apjuknak érezték, és a legnagyobb szeretettel tették a neve mellé: „bátyuska”... Sokat emlegették a katonái, hogy például egyszer, amikor elakadt az utánpótlás, Iván „bácsi” egész éjjel talpon volt, intézkedett, s végül mégis csak szerzett elegendő kenyeret, húskonzervet részükre.

Azt is beszéltek, hogy fiatal felesége mellől szólította el a magyar elvtársak segélykérő hívása. Méghozzá nem is akármikor. Ötéves házasság után csak most teljesült nagy-nagy kívánságuk: útban volt a kis Iván. (Mert arra, hogy fiú lesz, az egész egység, parancsnoktól az újoncig, letette volna a nagyesküt.) S ezekben a napokban, a bevetések szüneteiben arról beszélgettek a páncél-

autók mellett pihenő katonák, hogy odahaza két napja bement parancsnokuk felesége a szülőotthonba — s most már bármely pillanatban itt lehet a várvavárt, a gyermek születésének örömhírére hozó távirat. Az alezredes minden bevetés után azt kérdezte először, az Ajtósi Dürer sorban, hadiszállásukon maradt távirásztól: „Nem jött még...?” Ilyenkor izgatottan leste a választ Iván „bácsival” együtt a századnyi szovjet harcos...

*

Felberreg a telefon, újabb bevetés. Az Üllői út elején magyar karhatalmistákat támadott meg orvul egy többszörös túlerőben levő ellenforradalmár csoport. Az ő segítségükre kell sietni. Iván beszáll parancsnoki kocsijába, s elrobognak a nehéz páncélautók.

Az Üllői úti házban nagyon nehéz a maroknyi karhatalmista helyzete. A huligánok golyószórókkal és kézigránátokkal a pincebe szorították őket. Ott védekeznek végső elszántsággal. Többen megsebesültek már közülük és halottjuk is van. A segítségükre érkezett páncélautók nehézpuskáinak tüze elől az ellenforradalmárok a ház falai mögött keresnek menedéket. Ott csak kéztusában lehet megsemmisíteni őket. A szovjet harcosok kiszállnak a páncélautókból, hogy rohamra induljanak. Élükön, mint

mindig: Iván, a parancsnok. Felugrat egy golyószóró, megtörik az elsőként mozgó test lendülete... s mire katonái a páncélautó acélfedezéke mögé viszik, Iván „bátyuska” — halott.

A katonák levett rohamsisakkal állnak szeretett parancsnokuk még meleg, még szinte élőnek tűnő holtteste körül. De csak egy pillanatra. S a kemény harcosok — sírva, könnyben úszó szemmel indulnak elsőpró rohamra, igazságottevő bosszúra...

*

Halkan kattogott a távirógép, s a távirós altiszt örömeiben felkiáltott: Ő lesz az első, aki a bevetésről hazatérő parancsnokával közölheti az örömhírt: fia született!

Halkan kattogott a távirógép, s mondatok formálódtak a kis szalagra: „Drágám! Gyönyörű, egészséges négykilós fiúnk született. Teljesen az apja. Ha tudsz, kérj párnapos szabadságot. Szeretettel csókol és nagyon vár: a kis Iván és anyukája.”

Halkan kattogott a távirógép és nem messze, az Üllői úton, a győztes csata után magyar karhatalmisták és szovjet katonák sápadtan, némán emeltek be egy holttestet a parancsnoki páncélautóba. Egy sudár, még a halál merevségében is széparcú szovjet alezredes alighogy kihült holttestét...

Szalkai Sándor